

URDHËR
Nr. 270, datë 12.6.2026

**PËR MIRATIMIN E PLANIT TË VEPRIMIT ME MASA PËR TË SIGURUAR
PROGRES, QË SHQIPËRIA TË KLASIFIKOHET SI NJË INOVATOR MESATAR
NË TABELËN EVROPIANE TË REZULTATEVE TË INOVACIONIT, ME
REZULTAT NË PËRMIRËSIMIN E RAPORTIMIT TË SHQIPËRISË PËR
TREGUESIT TEI**

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102, të Kushtetutës; të VKM-së nr. 621, datë 10.10.2024, “Për miratimin e dokumentit të politikës ‘Agjenda Kombëtare e Reformave 2024–2027’, në kuadër të instrumentit të Bashkimit Evropian ‘Faciliteti për reforma dhe rritje për Ballkanin Perëndimor’”; të urdhrit të Kryeministrit nr. 142, datë 29.8.2025, “Për ngritjen e grupit të punës për hartimin e një plani veprimi me masa për të siguruar progres që Shqipëria të klasifikohet si një inovator mesatar në Tabelën Evropiane të Rezultateve të Inovacionit, me rezultat në përmirësimin e raportimit të Shqipërisë për treguesit TEI, në kuadër të dokumentit të politikës “Agjenda Kombëtare e Reformave 2024-2027”, si dhe bazuar rekomandimeve të Komisionit Evropian,

URDHËROJ:

1. Miratimin e Planit të Veprimit me masa për të siguruar progres që Shqipëria të klasifikohet si një inovator mesatar në Tabelën Evropiane të Rezultateve të Inovacionit, me rezultat në përmirësimin e raportimit të Shqipërisë për treguesit TEI, bashkëlidhur këtij urdhri.

2. Urdhri me nr. 179, datë 30.12.2025, “Për miratimin e planit të veprimit me masa për të siguruar progres që Shqipëria të klasifikohet si një inovator mesatar në Tabelën Evropiane të Rezultateve të Inovacionit, me rezultat në përmirësimin e raportimit të Shqipërisë për treguesit TEI” shfuqizohet.

3. Ngarkohet Drejtoria e Përgjithshme e Inovacionit dhe Teknologjisë në Ministrinë e Ekonomisë dhe Inovacionit, për koordinimin me të gjitha institucionet anëtare të grupit ndërinstitutional të punës të cilat kanë marrë pjesë në hartimin e Planit të Veprimit, për zbatimin e masave që u përkasin sipas fushës së përgjegjësisë institucionale, si dhe për monitorimin e zbatimit të këtij Urdhri.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë.

MINISTËR I EKONOMISË DHE INOVACIONIT
Delina Ibrahimaj

BRIEF PAPER

VLERËSIM I REZULTATEVE TË *EUROPEAN INNOVATION SCOREBOARD 2025*

1. Analizë e pozicionimit të Shqipërisë në *European Innovation Scoreboard (EIS)*

European Innovation Scoreboard (EIS) është një raport vjetor i Bashkimit Evropian që shërben për të vlerësuar dhe krahasuar kapacitetin teknik dhe njerëzor të vendeve në kuadër të zhvillimit të inovacionit. Ky raport fokusohet në performancën e përgjithshme dhe funksionimin e sistemit kombëtar të inovacionit në tërësinë e tij.

Në përputhje me metodologjinë e *European Innovation Scoreboard (EIS)*, inovacioni vlerësohet si një proces i ndërlidhur politikash dhe kapacitetesh, i cili përfshin të gjithë ciklin e krijimit, zhvillimit dhe përdorimit të dijes; nga arsimi dhe aftësitë e kapitalit njerëzor, tek

kërkimi shkencor, investimet në kërkim dhe zhvillim (K&Zh), si dhe aplikimin dhe matjen e impaktit konkret afatgjatë të rezultateve në ekonomi.

Sipas *European Innovation Scoreboard 2025*, Shqipëria renditet në vendin e 35-të ndër vendet e Bashkimit Evropian dhe vendeve fqinje, duke u klasifikuar në grupin e “*Emerging Innovators*”. Performanca e përgjithshme e inovacionit ka shënuar një rritje prej 4.4% krahasuar me vitin 2024 dhe një rritje prej 7.4% krahasuar me vitin 2018, kështu duke reflektuar përmirësime të qëndrueshme në disa komponentë të sistemit kombëtar të inovacionit.

Raporti i *European Innovation Scoreboard* evidenton një profil të kombinuar të performancës së inovacionit në Shqipëri. Që nga viti 2018, Shqipëria ka regjistruar rritje të ndjeshme në një sërë treguesish kyç, veçanërisht në përqindjen e popullsisë që kanë ndjekur dhe kryer arsimin e lartë (indikatori 1.1.2), si dhe rritje të numrit të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme (NVM) që prezantojnë risi në proceset e biznesit (indikatori 3.1.2). Paralelisht, është vërejtur edhe një përmirësim i produktivitetit të burimeve (indikatori 4.3.1).

Ndër pikat e forta për Shqipërinë në 2025 veçohen shitjet e inovacioneve të reja për tregun dhe për ndërmarrjen (indikatori 4.1.1), përqindja e NVM-ve që prezantojnë inovacione në produkte (indikatori 3.1.1), si dhe impakti mjedisor i produktivitetit të CO₂ bazuar në prodhim kombëtar (indikatori 4.3.2), dhe punësimin në ndërmarrje inovative (indikatori 4.1.2).

Pavarësisht vlerësimeve pozitive sa më sipër, raporti evidenton, gjithashtu, dobësi strukturore në disa tregues të rëndësishëm për zhvillimin afatgjatë të ekosistemit të inovacionit nga 2018 deri tani. Në veçanti, është shënuar një rënie e konsiderueshme në pjesëmarrjen e studentëve të huaj në programet e doktoraturës (indikatori 1.1.1), dhe në nivelin e bashkëpunimit inovativ të NVM-ve me aktorë të tjerë të ekosistemit (indikatori 3.2.1).

Në të njëjtën kohë, raporti për 2025-n identifikon dobësi të Shqipërisë në eksportet e produkteve me teknologji të mesme dhe të lartë (si, p.sh., kimikate organike, produkte farmaceutike, fije sintetike dhe artificiale, pajisje telekomunikacioni etj.) (indikatori 4.2.1), në eksportet e shërbimeve me intensitet të lartë njohurish (në transport detar, transport ajror, transport hapësinor etj.) (indikatori 4.2.2), në shpenzimet për kërkim dhe zhvillim (K&Zh) në sektorin publik (indikatori 2.1.1), dhe bashkëpunimet shkencore publik-privat (indikatori 3.2.2), duke nënvizuar nevojën për forcimin e lidhjeve mes kërkimit shkencor dhe ekonomisë reale.

2. Vlerësimi i metodologjisë dhe të dhënave për raportimin e indikatorëve

Metodologjia e *European Innovation Scoreboard (EIS)* bazohet në një qasje të standardizuar krahasuese që mat performancën e inovacionit të vendeve përmes një grupi treguesish sasiorë dhe cilësorë. Ajo mbulon disa dimensionet kryesore si kushtet kuadër, investimet, aktivitetet innovative dhe ndikimet.

Për Shqipërinë, aplikimi i kësaj metodologjie kërkon mbledhje sistematike të të dhënave të harmonizuara me standardet e BE-së, përfshirje institucionale ndërsektoriale dhe përshtatje të treguesve me kontekstin kombëtar, me synim orientimin e politikave publike drejt rritjes së kapaciteteve inovative dhe konkurrueshmërisë afatgjatë.

Të dhënat për indikatorët e raportuar për Shqipërinë në kuadër të *European Innovation Scoreboard (EIS)* mblidhen, përpunohen dhe llogariten nga INSTAT-i (Instituti i Statistikave). Për vitin 2025, Shqipëria ka raportuar për 25 nga 32 indikatorët që përfshihen në EIS.

Nga këta indikatorë, 13 bazohen në të dhëna të mbledhura përmes anketave statistikore të INSTAT-it, ndërsa indikatorët e tjerë raportohen nëpërmjet burimeve administrative. Për disa indikatorë specifikë, të dhënat përfitohen drejtpërdrejt nga EUROSTAT-i ose OECD-ja.

Metodologjia e përdorur nga INSTAT-i, në anketat e përdorura, është e unifikuar me metodologjinë e *European Innovation Scoreboard*. Mbledhja e të dhënave realizohet përmes anketave kryesore si vijon:

- AFS (Anketa e Forcave të Punës), për indikatorët:
- 1.1.2 Përqindja e popullsisë 25–34 vjeç me diplomë universitare;

- 1.1.3 Përqindja e popullsisë 25–64 vjeç që ndjek mësim gjatë gjithë jetës;
 - 2.3.2 Përqindja e të punësuarve që janë specialistë në TIK.
 - Vrojtimi TIK në familje, për indikatorët:
 - 1.3.2 Përqindja e individëve (mosha 16–74) me aftësi digjitale mbi nivelin bazë.
 - Vrojtimi mbi K&ZH në Ndërmarrje, për indikatorët:
 - 2.1.1 Shpenzimet për K&Zh në sektorin qeveritar dhe universitar (si % e PBB);
 - 2.2.1 Shpenzimet për kërkim dhe për zhvillim në sektorin privat (si % e PBB).
 - Anketa e Inovacionit, për indikatorët:
 - 2.2.2 Shpenzime për inovacion që nuk përfshijnë K&Zh (si % e xhiros);
 - 3.1.1 Përqindja e NVM-ve që kanë prezantuar produkte të reja ose të përmirësuara për tregun ose për vetë kompaninë;
 - 3.1.2 Përqindja e NVM-ve që kanë futur risi në procese (prodhim, menaxhim, logjistikë etj.);
 - 3.2.1 NVM që kanë bashkëpunuar për inovacion me biznese ose institucione (si % e NMV);
 - 4.1.1 Shitje nga produkte ose procese inovative si % e xhiros totale;
 - 4.1.2 Numri i të punësuarve në ndërmarrje që kanë aktivitete inovative.
 - Vrojtimi mbi TIK në ndërmarrje, për indikatorët:
 - 2.3.1 *Cloud Computing*
- Për sa u përket të dhënave mbi indikatorët që merren nga burime administrative, INSTAT-i bashkëpunon në mënyrë të vazhdueshme me institucionet përkatëse përgjegjëse për grumbullimin e këtyre të dhënave. Procesi përfshin komunikimin zyrtar të institucioneve burimore, mbledhjen e të dhënave të administruara prej tyre, si dhe verifikimin dhe harmonizimin e informacionit të dërguar, në përputhje me standardet statistikore kombëtare dhe evropiane. Sipas INSTAT-it, institucionet që shërbejnë si burime administrative të të dhënave janë si më poshtë:
- Ministria e Arsimit, për indikatorët:
 - 1.1.1 Numri i doktorëve të rinj në shkencë, teknologji, inxhinieri dhe matematikë për 1000 banorë të moshës 25–34 vjeç;
 - 1.2.3 Përqindja e studentëve të huaj të doktoraturës ndaj totalit të doktorantëve në vend.
 - Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare (AKEP) për indikatorin:
 - 1.3.1 Numri i familjeve që përdorin internet fikst me shpejtësi të paktën 100 Mb/s.
 - Drejtoria e Përgjithshme e Pronësisë Industriale, për indikatorët:
 - 3.3.1 Numri i aplikimeve për patenta ndërkombëtare (PCT) për çdo miliard PBB në PPS;
 - 3.3.2 Numri i aplikimeve për marka tregtare për çdo miliard PBB në PPS;
 - 3.3.3 Numri i aplikimeve për dizajne industriale për çdo miliard PBB në PPS.
 - Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, për indikatorin:
 - 4.2.1 Eksporte të produkteve me teknologji të mesme dhe të lartë si përqindje e totalit të eksporteve të produkteve.
 - Banka e Shqipërisë, për indikatorin:
 - 4.2.2 Eksportet e shërbimeve me intensitet të lartë njohurish si përqindje e totalit të eksporteve të shërbimeve.
 - Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë/Ministria e Bujqësisë/Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore/Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, për indikatorin:
 - 4.3.1 Produktiviteti i burimeve.
 - Agjencia Kombëtare e Mjedisit, për indikatorin:
 - 4.3.2 Produktiviteti i CO₂ bazuar në prodhim.

Gjatë analizimit të raportit *European Innovation Scoreboard 2025* dhe verifikimit të informacionit me INSTAT-in, është konstatuar se për disa indikatorë, megjithëse INSTAT-i ka raportuar të dhënat përkatëse brenda afateve të përcaktuara, në raportin përfundimtar të

European Innovation Scoreboard 2025, këta indikatorë nuk janë përlogaritur mbi bazën e vlerave të raportuara nga INSTAT-i.

Kjo situatë sugjeron se, sipas vlerësimit të *European Innovation Scoreboard*, metodologjia e përdorur nga INSTAT-i për përlogaritjen e këtyre indikatorëve nuk konsiderohet plotësisht e përputhshme me metodologjinë e aplikuar nga EIS-ja.

Për sa më sipër, është vlerësuar se në nivel raportimi faktorët kyç që kanë diktuar rezultatet aktuale të performancës së Shqipërisë në *European Innovation Scoreboard* janë, si më poshtë:

- Mungesë raportimi të plotë: Boshllëqe në mbledhjen dhe raportimin e të dhënave statistikore.

- Mospërputhje në metodologji: Mungesa e rakordimit metodologjik të përdorur nga INSTAT-i me metodologjinë e *European Innovation Scoreboard (EIS)*.

- Mungesë në parashikime ligjore për raportim në fusha interesi të caktuara sidomos lidhur me K&Zh dhe investimet financiare bashkëkohore dhe përkatëse.

3. Masat zbatuese për përmirësimin e situatës ekzistuese të Republikës së Shqipërisë

Plani i Veprimit i hartuar ka për qëllim përmirësimin e renditjes së Shqipërisë në EIS, duke identifikuar dhe përshkruar në mënyrë të detajuar të gjitha masat konkrete, ndërhyrjet dhe nismat e nevojshme, përfshirë, por pa u kufizuar, në ndërhyrjet në kuadrin ligjor, politikat sektoriale, masat administrative dhe institucionale.

Për të bashkërenduar punën në këtë drejtim, Plani i Veprimit përcakton prioritetet, detyrat konkrete dhe mekanizmat e koordinimit, me synimin e arritjes së rezultateve të matshme për përmirësimin e renditjes së Shqipërisë dhe kalimin në grupin e “Moderate Innovators” deri në vitin 2027. Masat afatshkurtra prioritare, masat afatmesme konsoliduese, dhe masat afatgjata transformuese janë përmbledhur më poshtë, dhe listuar në mënyrë të detajuar në aneksin shoqërues.

Masat afatshkurtra (brenda vitit 2026): Ndërhyrje prioritare për raportim dhe strukturim

Masat afatshkurtra synojnë përmirësimin e shpejtë të indikatorëve ku Shqipëria paraqet performancë të ulët ose mungesë matjeje, në përputhje me objektivin strategjik 1 të SKSHTI 2023–2030: Forcimi i bazës së kapitalit njerëzor dhe kërkimit shkencor, si dhe me prioritetet horizontale të S3 për inovacion dhe transformim digjital. Indikatorë EIS që duhen adresuar drejtpërdrejt për të përmbushur masat afatshkurtra janë:

- 1.1.1, 1.1.3 – Burimet Njerëzore;
- 1.3.1, 1.3.2 – Digjitalizimi;
- 2.1.1 – Financë dhe mbështetje;
- 2.3.1, 2.3.2 – Investime në Teknologjinë e Informacionit.

Fokusi i masave:

- Përmirësimi i kuadrit ligjor për rrjetet e shpejtësisë së lartë/transpozimi i Rregullores së BE për Infrastrukturën Gigabit dhe investimi për mbulimin e zonave të bardha.

- Rritje e financimit publik për kërkimin shkencor, doktoraturat STEM dhe publikimet ndërkombëtare (SKSHTI – Programet Kombëtare të Kërkimit).

- Vendosje e instrumenteve fillestare të mbështetjes për inovacionin në biznese (grante për inovacion, kuponë digjitalë, mbështetje për *cloud computing*), në linjë me S3 – transformimi digjital i NVM-ve.

- Zgjerim i formimit profesional dhe certifikimeve në aftësi digjitale dhe ICT, në përputhje me SKSHTI – zhvillimi i kapitalit njerëzor.

Masat afatmesme (2026–2028) Konsolidimi i ekosistemit të inovacionit dhe ndërkombëtarizimi

Masat afatmesme synojnë ndërtimin dhe konsolidimin e një ekosistemi funksional të inovacionit, duke forcuar lidhjet mes kërkimit shkencor, arsimit të lartë dhe sektorit privat, në përputhje me Objektivin Strategjik 2 të SKSHTI 2023–2030: Rritja e ndikimit të kërkimit dhe

inovacionit në ekonomi, si dhe me prioritetet tematike të S3. Indikatorë EIS që duhen adresuar drejtpërdrejt për të përmbushur masat afatmesme janë:

- 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3 – Sisteme kërkimore tërheqëse;
- 3.1.1, 3.1.2 – Inovatorët;
- 3.2.1, 3.2.2 – Bashkëpunimet;
- 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3 – Pasuritë intelektuale.

Fokusi i masave:

- Forcimi i bashkëpunimit publik-privat në kërkim dhe inovacion, përmes projekteve të përbashkëta, publikimeve dhe transferimit të teknologjisë (SKSHTI – ndërlidhja kërkim-industri).

- Mbështetje për ndërkombëtarizimin e rezultateve kërkimore dhe produkteve inovative, përfshirë pjesëmarrjen në Horizon Europe, COST, Erasmus+, në linjë me S3 – orientimi drejt tregjeve ndërkombëtare.

- Forcimi i kapaciteteve për pronësinë intelektuale (patenta, marka, dizajn), në përputhje me SKSHTI – valorizimi i njohurive.

Masat afatgjata (2028–2030) Transformimi strukturor dhe qëndrueshmëria e sistemit të inovacionit

Masat afatgjata synojnë transformimin strukturor të sistemit kombëtar të inovacionit, duke siguruar që përmirësimet në EIS të jenë të qëndrueshme dhe të lidhura drejtpërdrejt me zhvillimin ekonomik dhe konkurrueshmërinë afatgjatë, në përputhje me objektivin strategjik 3 të SKSHTI 2023–2030 dhe vizionin afatgjatë të S3. Indikatorë EIS që duhen adresuar drejtpërdrejt për të përmbushur masat afatgjata janë:

- 4.3.1, 4.3.2 – Produktiviteti i burimeve dhe i punës.

Fokusi i masave:

- Integrimi i inovacionit, digjitalizimit dhe teknologjive të gjelbra në ekonomi, duke kontribuar në rritjen e produktivitetit të burimeve dhe punës (S3 – tranzicioni i gjelbër dhe digjital).

4. Mekanizma për të forcuar koordinimin, menaxhimin e të dhënave dhe hartimin e politikave me qëllim përmirësimin e performancës në EIS.

Ky seksion përcakton hapat konkretë për forcimin e koordinimit ndërinstitucional, përmirësimin e raportimit statistikor, përafrimin e politikave me metodologjinë EIS dhe zhvillimin e një sistemi të qëndrueshëm të hartimit të politikave të bazuar në të dhëna. Në këtë kontekst, objektivi është të adresohen boshllëqet ekzistuese bazë, të mundësohet zbatimi efektiv përmes objektivave të matshëm, të përmirësohen mekanizmat e ndarjes së burimeve dhe monitorimit, si dhe të forcohet lidhja midis masave të politikave dhe indikatorëve të EIS-së.

4.1 Mekanizmi i koordinimit dhe monitorimit

Zbatimi dhe ndjekja e Planit të Veprimit do të kryhet brenda kornizës ndërinstitucionale të përcaktuar me urdhrin nr. 142 të Kryeministrit, i cili krijoi grupin e punës ndërinstitucional përgjegjës për koordinimin e masave që lidhen me performancën e Shqipërisë në Tabelën Evropiane të Inovacionit, duke caktuar, gjithashtu, për secilin indikator, një pikë kontakti përgjegjëse nga institucioni përkatës.

Përfaqësuesit institucionalë të caktuar sipas kësaj kornize do të sigurojnë koordinim të rregullt teknik nën udhëheqjen e Ministrisë së Ekonomisë dhe Inovacionit, përmes Drejtorisë së Përgjithshme të Inovacionit dhe Teknologjisë.

Për të forcuar zbatimin, monitorimin dhe raportimin, puna e grupit ndërinstitucional do të përfshijë:

- takime mujore të rishikimit teknik gjatë gjithë vitit 2026, me pjesëmarrjen e të gjitha institucioneve përgjegjëse dhe INSTAT-i, duke u përqendruar në plotësimin metodologjik,

indikatorët që mungojnë dhe konsistencën e të dhënave; të ndjekura nga takime të rishikimit teknik të paktën çdo tre muaj gjatë vitit 2027;

- përgatitjen nga secili institucion përgjegjës të një raporti vjetor të zbatimit, që do t'i paraqitet Ministrisë së Ekonomisë dhe Inovacionit brenda muajit shkurt të çdo viti, duke mbuluar progresin e zbatimit, statusin e indikatorëve, disponueshmërinë e të dhënave, çështjet metodologjike dhe hapat e mëtejshëm. Bazuar në këto raporte, Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit do të përgatisë raportin vjetor të konsoliduar të zbatimit brenda tremujorit të parë të çdo viti.

- shqyrtim teknik vjetor i progresit në lidhje me indikatorët që mungojnë, përafrimin metodologjik dhe zbatimin e masave të parashikuara sipas Planit të Veprimit.

4.2 Veprime prioritare për plotësimin metodologjik dhe indikatorët që mungojnë

Bazuar në konsultimet e fundit teknike me INSTAT-i dhe institucionet përgjegjëse, puna metodologjike prioritare gjatë vitit 2026 do të përqendrohet në plotësimin dhe përafrimin e raportimit për indikatorët që aktualisht nuk mbulohen plotësisht ose që kërkojnë përmirësim metodologjik sipas kërkesave të EIS-së.

Veprimet e mëposhtme metodologjike janë parashikuar për zbatim brenda vitit 2026 me qëllim përmirësimin e plotësisë së raportimit të EIS-së:

- 1.3.1 Aksesit në internet me shpejtësi të lartë, nëpërmjet harmonizimit metodologjik midis INSTAT-i, AKEP-i dhe institucioneve përkatëse të sektorit, bazuar në të dhënat administrative dhe përafrimin me përkufizimet e EIS-së;

- 2.2.3 Shpenzimet për inovacion për person të punësuar, nëpërmjet përpunimit të mëtejshëm metodologjik të të dhënave të *Community Innovation Survey (CIS)* të disponueshme për vitet 2022 dhe 2024;

- 4.2.3 Importet e teknologjisë së lartë nga jashtë BE27, nëpërmjet punës teknike ndërinstitutionale që përfshin statistikën tregtare, llogaritë kombëtare dhe burimet e të dhënave të Bankës së Shqipërisë.

Paralelisht, progresi i mëtejshëm do të kërkojë koordinim të forcuar midis INSTAT-it, Ministrisë së Ekonomisë dhe Inovacionit dhe të gjitha institucioneve që ofrojnë të dhëna administrative, me fokus të veçantë në indikatorët që aktualisht nuk janë mbuluar ende, me qëllim strukturimin progresiv të proceseve të mbledhjes së të dhënave dhe përmirësimin e disponueshmërisë së të dhënave.

Përpjekjet prioritare do të përfshijnë gjithashtu analizën e indikatorëve të mbetur që mungojnë dhe fizibilitetin e tyre për raportimin e ardhshëm, përmirësimin e plotësisë dhe konsistencës së të dhënave, zgjatjen e serive kohore për indikatorët ekzistues, përafrimin e mëtejshëm metodologjik me standardet EIS dhe forcimin e kapaciteteve institucionale për mbledhjen, validimin dhe transmetimin në kohë të të dhënave.

Progresi në këto veprime do të ndiqet rregullisht përmes mekanizmit të koordinimit dhe monitorimit të krijuar sipas këtij Plani Veprimi, me qëllim sigurimin e rishikimit të vazhdueshëm teknik, bashkëpunimit ndërinstitutional dhe identifikimit në kohë të sfidave metodologjike ose sfidave të lidhura me të dhënat.

4.3 Fokusi prioritar i zbatimit

Përveç masave që adresojnë plotësimin metodologjik dhe indikatorët që mungojnë, Plani i Veprimit përfshin ndërhyrje të synuara për indikatorët me potencial më të lartë përmirësimi afatshkurtër dhe afatmesëm, veçanërisht në fushat e burimeve njerëzore, sistemeve tërheqëse të kërkimit, digjitalizimit dhe mbështetjes publike për kërkimin dhe inovacionin.

Drejtoria e Përgjithshme e Inovacionit dhe Teknologjisë, në bashkëpunim ndërinstitutional, ka mbikëqyrur me rigorozitet shqyrtimin e masave ekzistuese, me objektivin kryesor të sigurimit të zbatimit të tyre efektiv përmes përcaktimit të aktiviteteve të qarta, të matshme dhe të monitorueshme.

Në këtë kontekst, Plani i Veprimit është përditësuar duke përfshirë aktivitete shoqëruese për masat, si dhe buxhetet përkatëse të nevojshme për të mundësuar zbatimin e tyre brenda një afati kohor të përcaktuar.

Përparësi do t'u jepet ndërhyrjeve që janë të realizueshme në afat të shkurtër dhe afatmesëm dhe që mund të monitorohen përmes strukturave ekzistuese institucionale, me qëllim sigurimin që ndikimi i gjeneruar nga zbatimi i masave të jetë i matshëm dhe në përputhje me kërkesat ndërkombëtare të raportimit.

Vëmendje e veçantë u kushtohet indikatorëve që lidhen me të diplomuarit e doktoraturës në fushat STEM (1.1.1), botimet shkencore më të cituara (1.2.2), studentët e huaj të doktoraturës (1.2.3), aksesin në internet me shpejtësi të lartë (1.3.1), shpenzimet për inovacion për person të punësuar (2.2.3) dhe importet e teknologjisë së lartë nga jashtë BE-së-27 (4.2.3), ku koordinimi i synuar institucional, përmirësimet metodologjike dhe masat e përforcuara të zbatimit konsiderohen thelbësore për përmirësimin e performancës së Shqipërisë në Tabelën Evropiane të Inovacionit.

ANEKSI 2
TABELA E PLAN VEPRIMIT

Shtylla	Komponentët	Indikatorët	Masat	Aktiviteti	Buxheti (AL)	Institucionet përgjegjëse	Afati kohor i masës
1. Kushtet kuadër	1.1 Burimet njerëzore	1.1.1 Numri i doktorëve të rinj në shkencë, teknologji, inxhinieri dhe matematikë për 1000 banorë të moshës 25–34 vjeç	M1. Përmirësimi i akteve normative lidhur me përcaktimin e fushave prioritare të kërkimit shkencor, duke vënë theksin në fushat dhe nënfushat e STEM-it	A1. Analizë e kuadrit ekzistues ligjor dhe strategjik: - Rishikimi i legjisllacionit aktual për arsimin e lartë; - Rishikimi i akteve nënligjore për arsimin e lartë.	2,900,000	MA/AKKSHI	1. Drafti i parë i Ligjit për Arsimin e Lartë – deri në dhjetor 2026, MA 2. Aktet nënligjore – deri në dhjetor 2027, MA
				A2. Rishikimi i akteve nënligjore për kërkimin shkencor.	410,000		Deri në qershor 2026, MA
				A3. Rishikimi i strategjisë për Arsimin; - Identifikimi i boshllëqeve në lidhje me adresimin e fushave STEM.	725,000		Deri në dhjetor 2027, MA
				A4. Hartimi i listës së përditësuar të fushave dhe nënfushave prioritare STEM/ Kërkimit shkencor: - Harmonizim me S3; - Harmonizim me prioritetet e BE (FRASCAT) dhe programet si <i>Horizon Europe</i> .	2,400,000		Deri në dhjetor 2026, AKKSHI
				A5. Hartimi i një metodologjie të bazuar në evidencë që kombinon: a) të dhënat mbi kërkesën në tregun e punës; b) të dhënat mbi regjistrimin dhe përfundimin e studimeve të doktoraturës (PhD); dhe c) treguesit e performancës kërkimore (duke përdorur të dhëna nga <i>Scopus</i>). Metodologjia duhet të rishikohet çdo 3 vjet dhe të publikohet.	4,200,000		Dhjetor 2027, AKKSHI
				A6. Ndërgjegjësim dhe komunikim publik: - Publikimi i dokumenteve	N/A		Në vijimësi

				prioritare; - Organizimi i <i>workshop</i> -eve me aktorët e sistemit akademik.			
			M2. Prioritarizimi i financimit, në kuadër të Programit të Doktoratës i platformave doktorale në fushat STEM.	A1. Financimi i doktoraturave të aplikuara në fushat STEM. - Përcaktimi i kriterëve prioritarë (impakt shkencor, bashkëpunim ndërkombëtar, lidhje me industrinë).	17,000,000	AKKSHI	Realizohet në çdo thirrje vjetore për aplikime të AKKSHI, me vendim të Bordit të Administrimit.
		A2. Financimi i doktoraturave që zhvillohen si projekte të përbashkëta (<i>joint/double degree</i>). - Partneritete me universitete evropiane. - Mbështetje për mobilitetin e doktorantëve.		7,250,000			
		A3. Përfshirja e sektorit privat në bashkëfinancim - Financimi me prioritet për doktoraturat që vijnë si projekt i përbashkët me sektorin e industrisë.		29,350,000			
		A4. Monitorim dhe vlerësim i performancës së programeve doktorale - Indikatorë për përfundimin në kohë, publikime, punësim. - Raportim vjetor i performancës.		7,200,000			
		M3. Prioritarizimi i financimit në kuadër të Programeve Kombëtare (PKKZH dhe PTI) i projektpropozimeve në fushat STEM, për t'ju krijuar mundësi studentëve doktoralë dhe atyre të masterit të angazhohen në kërkim shkencor.	A1. Përshtatja e kriterëve të vlerësimit për projektet - Prioritarizimi i përfshirjes së doktorantëve dhe studentëve master në Programet Kombëtare në STEM. - Financimi i të paktën 40% të projekteve të aplikuara në fushat STEM.	1,000,000	AKKSHI	Realizohet në çdo thirrje vjetore për aplikime të AKKSHI, me vendim të Bordit të Administrimit.	
			A2. Nxitja e bashkëpunimit universitet-industri - Projekte të përbashkëta me biznesin në fushat STEM.	2,500,000			
			A3. Monitorimi i përfshirjes së studentëve doktorantë në Programet Kombëtare. - Evidentimi i numrit të studentëve doktorantë të përfshirë.	800,000			
		M4. Të prioritarizohet financimi nga AKKSHI në kuadër të PIKSH, të infrastrukturave kërkimore - shkencore që i takojnë fushave STEM.	A1. Përcaktimi i prioritetëve investuesë në infrastrukturë Fokus në laboratorë, pajisje dhe qendra ekselence në STEM.	550,000	AKKSHI	Realizohet në çdo thirrje vjetore për aplikime të AKKSHI, me vendim të Bordit të Administrimit.	
			A2. Financimi i projekteve për modernizim dhe ndërtim infrastrukturë - Thirrje të dedikuara në kuadër të PIKSH. - Bashkëfinancim me fonde ndërkombëtare.	127,500,000			
			A3. Krijimi i mekanizmave për akses të hapur (<i>open access</i>) - Platforma për përdorimin e përbashkët të pajisjeve. - Rregullore për akses nga universitete dhe industri.	1,250,000			
		M5. Të mblidhet Këshilli Kombëtar i Shkencës me qëllim përcaktimin e fushave prioritare.	A1. Përgatitja e bazës analitike për vendimarrje - Konsultime paraprake me grupet e interesit - Organizimi i mbledhjes së Këshillit Kombëtar të Shkencës	1,900,000	Ministria e Arsimit	Dhjetor 2026	

				- Miratimi i fushave prioritare - Publikimi dhe shpërndarja e vendimit - Integrimi në instrumentet e financimit dhe politikat publike			
	1.1.2 Përqindja e popullsisë 25–34 vjeç me diplomë universitare	M1. Të rritet shumëllojshmëria e programeve akademike në vend nëpërmjet ndërkombëtarizimit të programeve universitare. Të paktën 3 marrëveshje të reja me universitete ndërkombëtare me diploma të dyfishta ose bashkëpunime të ngjashme.	A1. Përcaktimi i programeve akademike të IAL-ve që janë nën Fushën e Studimit Prioritar A2. Identifikoni IAL-të e BE-së që ofrojnë të njëjtat programe akademike nën Fushën e Studimit Prioritar A3. Takim me palët e interesuara dhe nënshkrimi i Marrëveshjes sipas së cilës IAL-të do të ofrojnë diploma të dyfishta ose do të bashkëpunojnë si partnerë me anë të lëvizshmërisë së ndërsjellë të stafit dhe studentëve në këto programe; - Miratimi i Marrëveshjes për Diplomën e Dyfishtë ose fushën e lëvizshmërisë; - Rinovimi i Marrëveshjes të jetë automatik.	19,300,000	Ministria e Arsimit	2026–2028	
		M2. Të profilizohen Institucionet e Arsimit të Lartë sipas fushave. Të paktën 3 profilizime.	A1. Analizimi i fushës akademike të IAL-së në vend në përputhje me regjistrimet e ofruara në këta 5 vjetët e fundit. - Përcaktimi i Fushave me Prioritet Ekonomik të IAL-së në qark dhe të ardhurat e saj të Brendshme në PBB. - Kategorizimi i 3 fushave akademike më të rëndësishme të IAL-së me ndikim ekonomik dhe ridimensiononi kurrikulat e tyre. - Profilizoni këto IAL sipas ndikimit të tyre ekonomik në rajon/qark/vend dhe regjistrimet në fushat e analizuara.	5,900,000	Ministria e Arsimit	2026–2028	
	1.1.3 Përqindja e popullsisë 25–64 vjeç që ndjek mësim gjatë gjithë jetës	M1. Të rritet në 20% numri i punëkërkuësve të papunë të regjistruar në databazën e AKPA-së që trajtohen me kurse të formimit profesional. M2. Të krijohen qendra shumëfunktionale në funksion të rritjes së numrit të ofruesve publik dhe shtrirjes territoriale të trajnimeve profesionale.	A1. Hartimi dhe miratimi i Treguesve të Monitorueshëm (KPI) të qendrave publike të formimit profesional. A2. Fushata ndërgjegjësimi për rritjen e numrit të regjistrimeve. A3. Ndjekja dhe monitorimi vjetor i ecurisë së regjistrimeve në kurse të punëkërkuësve të papunë përmes sistemit informatik A1. Ofrimi i kurseve afatshkurtra përmes krijimit të qendrave të para shumëfunktionale.	Buxheti vjetor i vitit 2026 është 435,000,000. Ky është buxheti total i qendrave të formimit profesional përmes të cilave sigurohet aktiviteti dhe përmeshja e objektivave vjetorë. 4,615,154	AKPA AKPA	Q2 2026 2026 Q2 2026 Q2 2027	
1.2 Sisteme kërkimore tërheqëse	1.2.1 Numri i publikimeve shkencore me bashkëautorë ndërkombëtarë për 1 milion banorë	M1. Ngritja dhe forcimi i qendrave kombëtare shkencore të ekselencës që integrojnë studiues dhe burime kërkimore në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar.	A1. Identifikimi dhe përzgjedhja e fushave prioritare për qendrat e ekselencës. Analizë <i>benchmarking</i> me qendrat evropiane të ekselencës. Fokus në fusha me potencial të lartë bashkëpunimi ndërkombëtar. A2. Analizë e kuadrit ekzistues ligjor dhe	1,000,000 600,000	MA/AKKSHI	Dhjetor 2026 Dhjetor 2026	

				draftimi i akteve nën ligjore për Qendrën e Ekselencës. - Draftimi i VKM për Qendrat e Ekselencës.			
				A3. Rekrutimi i studiuësve ndërkombëtarë dhe diaspora Skema “<i>visiting researchers</i>” dhe “<i>adjunct professors</i>”. Kontrata afatshkurtra për ekspertë të huaj.	26,000,000		2026–2028
			M2. Krijimi i rrjeteve të kërkuesve shkencorë brenda dhe jashtë Shqipërisë.	A1. Përditësimi <i>Database-s</i> së kërkuesve shqiptarë brenda vendit dhe në diasporë, sipas fushave kërkimore dhe ekspertizës.	3,650,000	AKKSHI	Dhjetor 2026
				A2. Organizimi i konferencave dhe forumeve shkencore ndërkombëtare - Evente vjetore tematike në Shqipëri.	20,500,000		2026–2028
				A3. Krijimi i grupeve të kërkimit, Programi READ, Programi “Diaspora për Shkencën”; - Nxitja e bashkëpunimeve për projekte të përbashkëta; - Angazhimi i studiuësve shqiptarë jashtë vendit si bashkautorë; - Mbështetje për projekte të përbashkëta Shqipëri–diasporë.	43,000,000		2026–2028
				A4. Nxitja e bashkëpunimeve përmes marrëveshjeve ndërinstitucionale, rrjeti EUREKA. - Skema të financimit për projekte të përbashkëta.	22,000,000		2026–2028
			M3. Rritja e numrit të kërkuesve shqiptarë që kanë përfituar nga programet e shkëmbimit /mobilitetit në kërkim.	A1. Mbështetje financiare për pjesëmarrje në konferenca ndërkombëtare në kuadër të programeve bilaterale. - Grant për prezantim punimesh. - Prioritet për publikime në revista me <i>impact factor</i>. - Rritja e numrit të marrëveshjeve të bashkëpunimit bilateral në fushën e kërkimit shkencor dhe inovacionit	42,500,000	AKKSHI	2026–2028
				A2. Zgjerimi i skemave të bursave për mobilitet ndërkombëtar, Programi CEEPUS. - Skema bashkëfinansimi për mobilitet të dyanshëm. - Bursë për kërkime afatshkurtra.	13,000,000		
				A3. Ndjekja e rezultateve të mobilitetit Matja e publikimeve që burojnë nga mobiliteti. Krijimi i një sistemi raportimi për impaktin shkencor.	1,000,000		
			M4. Rritja e numrit të kërkuesve shqiptarë pjesëmarrës në Projektet Ndërkombëtare si <i>Horizon Europe</i> apo <i>network-et</i> si COST.	A1. Forcimi i kapaciteteve për aplikim në projekte ndërkombëtare Horizon Europe. - Këshillimi i kërkuesve shkencorë dhe institucioneve kërkimore.	2,750,000	AKKSHI	2026–2028
				A2. Rishikimi dhe forcimi i strukturës kombëtare mbështetëse (<i>National Contact Points+</i>) - Shërbime	7,000,000		Dhjetor 2026

				këshillimore për aplikuesit. - Asistencë në identifikimin e partnerëve ndërkombëtarë. - Financim për takime me partnerë ndërkombëtarë në kuadër të projekteve ndërkombëtare ku AKKSHI aderon			
				A3. Promovimi i pjesëmarrjes në rrjetet COST dhe partneritete të tjera; - Rritja e pjesëmarrjes së kërkuesve deri në 95% të aksioneve të COST; - Mbështetje për organizimin e aktiviteteve COST në Shqipëri.	59,500,000		2026–2028
	1.2.2 Përqindja e publikimeve që bëjnë pjesë në 10% më të cituarat globalisht, mbi totalin e publikimeve të vendit	M1. Të rritet financimi i programeve kombëtare nga AKKSHI, që do të përmirësojë numrin e publikimeve në revista të huaja të indeksuara.	A1. Rishikimi i kriterëve të financimit në programet kombëtare (PKKZH, PTI, PHD);	40,160,000	AKKSHI	2026–2028	
			- Rritja e financimit për publikime në revista me faktor të lartë impakti.				
			-Mbështetje për studiuat e rinj dhe doktorantë.				
			A2. Ndërtimi i një sistemi monitorimi të citueshmërisë	11,500,000			
			Analizë bibliometrike e publikimeve kombëtare.				
			Ndjekja e treguesve si <i>H-index</i> , <i>citations per paper</i> , <i>FWCI</i> .				
		M2. Të indeksohen revistat kombëtare që botojnë IAL-të sipas kriterëve të përcaktuara në urdhrin nr. 36 datë 24.1.2023 “Për miratimin e rregullores për krijimin e regjistrit shtetëror të revistave shkencore që botohen në Republikën e Shqipërisë”, për kategoritë e revistave brenda vendit.	A1. Këshillimi i kërkuesve shkencorë dhe zyrtarëve të projekteve në institucionet kërkimore.	7,250,000	AKKSHI	2026–2028	
	1.2.3 Përqindja e studentëve të huaj të doktoraturës ndaj totalit të doktorantëve në vend	M1. Të rritet bashkëpunimi me universitetet e huaja me fokus ndërkombëtarizimin.	A1. Të iniciohet që IAL-të në vend të nënshkruajnë MoU ose marrëveshje të tjera për të ndërkombëtarizuar programet e tyre të studimit me IAL-të rajonale dhe të BE-së.	11,500,000	Ministria e Arsimit	2026–2028	
			A2. Të validohet numri i MoU ose Marrëveshjeve që janë në fuqi dhe outputi i tyre.	3,600,000			
1.3 Digjitalizimi	1.3.1 Numri i familjeve që përdorin internet fiks me shpejtësi të paktën 100 Mb/s	M1. Të përmirësohet kuadri ligjor për rrjetet e shpejtësisë së lartë/transpozimi i Rregullores së BE për Infrastrukturën Gigabit (GIA act).	A1. Projektligji për ACT-in e infrastrukturës Gigabit (GIA) është përgatitur tashmë dhe është gati për procesin e konsultimit. Ministria kryesore është Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë. Pritet që të ketë lehtësira në lejet për zhvillimin e VHCN dhe heqjen e lidhjes së bakrit dhe të ofrojë vetëm fibra për lidhjen me brez të gjerë që çon në VHCN. Suksesi matet duke i ndihmuar operatorët të zhvillojnë VHCN më të shpejtë me më pak vonesa. (MIE).	Pjesë e kostove administrative/ pagesa mujore e stafit (buxheti i pagave të MIE-s), pasi është transpozim i një <i>acquires</i> të BE-së për rregulloren e GIA-s.	MIE	2026	
		M2. Të investohet për mbulimin e zonave të bardha.	A.1 Zbatimi i Projektit Ekzistues në vazhdim për zonat e bardha në tetë prefektura të Shqipërisë nga 12 në	Përfutur një Grant nga BE-je prej afërsisht 3,400,000,000 dhe do të merret edhe	MIE	2026-2030	

				total, i quajtur "Zhvillimi i internetit me brez të gjerë në Zonat e Bardha të Shqipërisë në Shkodër, Kukës, Dibër, Vlorë, Gjirokastrë, Fier, Berat, Korçë".	një kredi prej afërsisht 7,000,000,000 nga BEI për të mundësuar mbulimin e kostove të CAPEX për këtë projekt.		
		1.3.2 Përqindja e individëve (mosha 16–74) me aftësi digjitale mbi nivelin bazë	M1. Të arrihet certifikimi i 2000 personave në vit përmes kursit Aftësi Digjitale të ofruar nga qendrat publike të formimit profesional.	A1. Hartimi dhe miratimi i Treguesve të Monitorueshëm (KPI) të qendrave publike të formimit profesional A2. Fushata ndërgjegjësimi për rritjen e numrit të regjistrimeve në kursin e aftësisë digjitale. A3. Ndjekja dhe monitorimi vjetor i ecursisë së regjistrimeve në kursin e aftësisë digjitale të punëkërkuësve të papunë përmes sistemit informatik.	Buxheti vjetor i vitit 2026 është 435,000,000.	AKPA	Q2 2026 2026 Q4 2026
2. Investimet	2.1 Financë dhe mbështetje	2.1.1 Shpenzimet për K&Zh në sektorin qeveritar dhe universitar (si % e PBB)	M1. Rritja e fondit të financimit nga buxheti i shtetit për programet kombëtare (PKKZH, PTI, PD, PIKSH dhe ato ndërkombëtare, të menaxhuara nga AKKSHI.	A1. Analizë mbi rritjen graduale të buxhetit për programet kryesore (PKKZH, PTI, PD, PIKSH); - Vendosja e targeteve vjetore të rritjes së fondeve; - Prioritarizimi i fondeve për projekte me impakt të lartë shkencor dhe ekonomik. A2. Rritja e financimit për pjesëmarrje në programe ndërkombëtare; - Bashkëfinancim për projektet në <i>Horizon Europe</i> dhe iniciativa të tjera; - Fond për mbulimin e kostove të aplikimit dhe partneriteteve ndërkombëtare. A3. Përmirësimi i mekanizmave të shpërndarjes dhe menaxhimit të fondeve; Thjeshtim i procedurave të aplikimit dhe raportimit; Digjitalizimi i proceseve të menaxhimit të granteve. A4. Forcimi i kapaciteteve për menaxhimin financiar të projekteve; Trajtime për stafin administrativ dhe kërkuesit; Standardizim i procedurave financiare sipas praktikave të BE-së. A5. Advokim dhe ndërgjegjësim për rëndësinë e investimeve në kërkim. Fushata informuese për politikëbërësit dhe publikun. Evidentimi i impaktit ekonomik dhe social të K&Zh.	3,875,000,000	AKKSHI	Maksimumi do të arrihet në vitin 2030, sipas parashikimeve të SKSHTI 2023-2030.
	2.2 Investimet e firmave	2.2.3 Shpenzimet e inovacionit për person të punësuar	M1. Vazhdimi i punës metodologjike, duke përdorur të dhënat e CIS 2022 dhe CIS 2024. INSTAT-i ka zhvilluar diskutime të brendshme metodologjike dhe konsultime teknike për të përpunuar indikatorin në formatin EIS.		N/A	INSTAT/MF	2026
	2.3 Investime në Teknologjinë e Informacionit	2.3.2 Përqindja e të punësuarve që janë specialistë në TIK	M1. Të vijohet me zbatimin e programit të Kodimit si një mundësi	A1. Miratimi i udhëzuesit nga ministri përgjegjës për	100,000,000	AKPA	Q2 2026

			për të rritur numrin e personave të kualifikuar dhe të punësuar në sektorin e teknologjisë së informacionit.	punësimin dhe aftësitë për zbatimin e programit të formimit profesional me mbështetje financiare (VKM nr. 646) në fushën e Programimit			
				A2. Shpallja e thirrjes në APP.			Q2 2026
				A3. Zbatimi i programit përmes qendrave të konfirmuara.			Q4 2026
3. Aktivitetet inovative	3.1 Inovatorët	3.1.1 Përqindja e NVM-ve që kanë prezantuar produkte të reja ose të përmirësuara për tregun ose për vetë kompaninë.	M1. Të rritet përqindja e buxhetit të dedikuar për aktivitetet R&D dhe testim tregu për NVM-të.		N/A	AIDA	Rritje progresive çdo vit në bazë të projekteve.
			M2. Të ofrohet asistencë teknike (<i>mentorim, konsulencë</i> dizajni, zhvillim produkti, standardizim dhe certifikim), veçanërisht për NVM-të me kapacitete të kufizuara inovative.	A1. Krijimi i një biblioteke <i>online</i> (<i>knowledge hub</i> mbi proceset e inovacionit) në faqen e AIDA: - guida; - template dhe checklist-e për SME-të.	N/A	AIDA	Inicimi në Q4 2026
				A2. Fushata informuese digjitale “Innovate Your Process” për promovimin e përfitimeve konkrete nga Grant AIDA 2026.	N/A	AIDA	Q2 2026
		3.1.2 Përqindja e NVM-ve që kanë futur risi në procese (prodhim, menaxhim, logjistikë, etj.).	M1. Të organizohen trajnime, punëtori dhe fushata informuese për përfitimet e inovacionit në procese.	A1. Organizimi i puntorive Green Innovation Labs të fokusuar në: - optimizimin e proceseve të prodhimit - reduktimin e mbetjeve dhe kostove operative; - adoptimin e praktikave të ekonomisë qarkulluese.	1,800,000	AIDA	Q4 2027
				A2. Zhvillimi i një punëtorie mbi “ <i>Investment Readiness Scorecards (IRS)</i> ” për bizneset dhe <i>startup</i> -et e fokusuar në: - gatishmërinë për të adoptuar inovacion në procese; - identifikimin e boshllëqeve në menaxhim, prodhim dhe logjistikë; - mundësi financimi / instrumente inovacioni (<i>EIC pathway</i>).	800,000	AIDA	Q2 2026
			M2. Të ofrohen guida praktike dhe shembuj të suksesshëm për aplikimin e risive në prodhim, menaxhim dhe logjistikë.	A1. Krijimi i një mekanizmi vetëvlerësimi në faqen e AIDA mbi inovacionin në sektorë të ndryshëm që ndihmojnë NVM-të të: - identifikojnë boshllëqet në procese - zgjedhin ndërhyrjet më të përshtatshme	N/A	AIDA	Q4 2026
	3.2 Bashkëpunimet	3.2.1 NVM-të që kanë bashkëpunuar për inovacion me biznese ose institucione (si % e NMV)	M1. Rritja e fondit të financimit nga buxheti i shtetit për programin kombëtar PTI (projekte kërkimore inovative dedikuar partneritetit IAL me biznes), PKKZH (projekte shkencore ku IAL mund të bashkëpunojnë me biznese) apo projekte ndërkombëtare (<i>Horizon Europe, EUREKA etj</i>) të menaxhuar nga AKKSHI.	A1. Rritja e buxhetit për programet kombëtare dhe ndërkombëtare me komponent bashkëpunimi.	154,000,000	AKKSHI	Parashikuar në SKSHTI 2023–2030 të realizohen gradualisht, me trend rritës, deri në 2030.
			M2. Krijimi i skemave novatore për bashkëfinancimin e programeve të inovacionit që forcojnë bashkëpunimin me sektorin e biznesit.	A1. Zbatimi i instrumenteve “ <i>challenge-based funding</i> ”. Rritja e mbështetjes nëpërmjet financimit për zgjidhjet më inovative nga bashkëpunime IAL–biznes.		AKKSHI	
			M3. Informimi dhe njohja e të gjitha grupeve të interesit me mekanizmat dhe	A1. Promovimi i pjesëmarrjes në programet kombëtare; - Organizimi i ditëve		AKKSHI	

			instrumentet e financimit.	informuese; - Prezantim i mundësive të financimit.			
			M4. Promovimi i modeleve të kërkimit shkencor në pjesëmarrjen e projekteve të përbashkëta (<i>Quadruple Helix model</i>).	A1. Organizimi i forumeve shumëpalëshe për inovacion; Diskutim mbi sfidat dhe mundësitë e bashkëpunimit. Shkëmbim praktikash të mira. A2. Mbështetje për projekte të inovacionit social; Financim për iniciativa që adresojnë nevoja të komunitetit.	4,900,000	AKKSHI	
			M5. Forcimi i kapaciteteve të IAL-ve dhe përfaqësuesve të biznesit për shkrim dhe menaxhim projektësh të përbashkëta.	A1. Përditësimi i udhëzuesve praktikë për programet që mbështesin bashkëpunimin me biznesin.	850,000	AKKSHI	
			M6. Fuqizimi i kapaciteteve të strukturave të vlerësimit të projekteve të kërkimit shkencor me qëllim përfaqësimit e biznesit në këto struktura.	A1. Përfshirja e ekspertëve me eksperiencë në industri në panelet e vlerësimit. A2. Krijimi i mekanizmave transparentë të vlerësimit. Platformë digjitale për procesin e vlerësimit. <i>Feedback</i> i strukturuar për aplikantët.	3,000,000	AKKSHI	
		3.2.2 Numri i publikimeve të përbashkëta kërkimore midis sektorit publik dhe privat për çdo 1 milion banorë.	M1. Rritja e fondit të financimit nga buxheti i shtetit për programin kombëtar PTI (projekte në partneritet IAL me biznes) të menaxhuar nga AKKSHI.	A1. Rritja e buxhetit për financimin e thirrjeve specifike për publikime të përbashkëta; - Linja financimi për projekte që synojnë publikime në revista të indeksuara me bashkautorësi IAL–biznes; - Kriter i detyrueshëm për përfshirjen e partnerëve industriale. A2. Vendosja e indikatorëve të detyrueshëm të <i>output</i> -it shkencor; - Target minimal për publikime të përbashkëta në çdo projekt të financuar. A3. Mbështetje për kostot e publikimit dhe përgatitjes së artikujve; - Financim për publikime me impakt të lartë dhe analiza laboratorike.	99,000,000	AKKSHI	2026-2028
			M2. Rritja e bashkëpunimit ndërmjet institucioneve të arsimit të lartë, institucioneve të pushtetit qendror dhe pushtetit vendor, sektorit të biznesit dhe shoqërisë civile, nëpërmjet zgjerimit të kërkimit dhe zhvillimit të projekteve të përbashkëta (<i>Quadruple Helix Model</i>).	A1. Forume dhe konferenca të përbashkëta akademi–industri; Prezantim i rezultateve kërkimore dhe identifikim i bashkëpunimeve; Nxitje e publikimeve të përbashkëta pas eventeve.	3,300,000	AKKSHI	
			M3. Krijimi i skemave novatore për bashkëfinancimin e programeve të kërkimit shkencor që forcojnë bashkëpunimin me sektorin e biznesit për zgjidhjen e sfidave aktuale shoqërore.	A1. Zbatimi i skemave " <i>matching funds</i> " për projekte kërkimore Bashkëfinancim publik–privat për projekte me potencial publikimi. Angazhim financiar i biznesit si kriter vlerësimi. A2. Krijimi i fondeve për " <i>industrial research publications</i> "; Skema të dedikuara për publikime që burojnë nga bashkëpunimi me industrinë. Mbështetje për kërkime të aplikuara.	25,000,000	AKKSHI	

			A3. Instrumente “challenge-based” për zgjidhje inovative; Financim për projekte që adresojnë sfida konkrete të industrisë; <i>Output</i> i detyrueshëm: publikime dhe produkte inovative. A4. Pilotimi i skemave për doktoratura industriale; Doktorantë të angazhuar në kompani dhe IAL; Publikime të përbashkëta si rezultat i kërimit.			
			M4. Monitorimi i botimeve të projekteve të financuara në kuadër të Programit Kombëtar PTI. A1. Evidentimi dhe përditësimi periodik i të gjitha publikimeve shkencore të prodhuara nga projektet e financuara, duke identifikuar bashkautorësitë ndërmjet institucioneve publike të kërimit/IAL-ve dhe subjekteve private, si dhe verifikimi i tyre në databaza ndërkombëtare të indeksimit shkencor. A2. Krijimi i mekanizmave të detyrueshëm raportimi nga përfituesit e projekteve PTI mbi publikimet, <i>proceeding papers</i>, patentat dhe produktet e tjera shkencore të realizuara në partneritet publik-privat, i shoqëruar me analiza vjetore të performancës dhe ndikimit të bashkëpunimit shkencë-biznes.	3,000,000	AKKSHI	
3.3 Pasuritë intelektuale	3.3.1 Numri i aplikimeve për patenta ndërkombëtare (PCT) për çdo miliard PBB në PPS	M1. Të bashkëpunohet me universitetet dhe qendrat e kërimit. M2. Të mundësohet shërbimi “IP HELP DESK” në DPPI për patentat.	A1. Të trajnohen shpikësit në lidhje me mënyrën e hartimit të një aplikimi për patentë për shpikje (përshkrimi i patentës, pretendimet, abstrakti dhe vizatimet). A2. Të trajnohen shpikësit për të përdorur regjistrat ndërkombëtarë të shpikjeve, në mënyrë për të evituar punën e dyfishtë, si dhe për t'u informuar për arritjet në fushën ku ato janë të interesuar. A3. Të trajnohen aplikantët për patentë në lidhje me rrugët më efikase që duhet të ndjekin për të mbrojtur shpikjet e tyre. A4. Të furnizohen me materiale informuese nga DPPI-ja të këndeve të informacionit për IP-në në universitetet teknike dhe bujqësore. A5. Të përfshihen module të IP në kurrikula. A6. Të ofrohet mbështetje për integrimin e lëndëve të pronësive industriale në fakultete. A1. Të jepet kështillim falas mbi hapat proceduralë për regjistrimin e patentave. A2. Të jepen udhëzime individual për hartimin e aplikimeve për patentë dhe dokumentacion teknik. A3. Të ofrohet orientim drejt tregjeve	2,000,000	DPPI	2026/2027
			A1. Të jepet kështillim falas mbi hapat proceduralë për regjistrimin e patentave. A2. Të jepen udhëzime individual për hartimin e aplikimeve për patentë dhe dokumentacion teknik. A3. Të ofrohet orientim drejt tregjeve	1,000,000	DPPI	2026/2027

			M3. Të ofrohen stimuj për aplikantë të rinj, ulje të përkohshme tarifash për studentët, <i>startup</i> -et dhe shpikësit individualë.	ndërkombëtare.	N/A	DPPI	2026/2028
			M4. Të promovohen sukseset kombëtare nëpërmjet publikimit të historive të suksesit të shpikësve që kanë marrë patentë dhe të bizneseve që përdorin patenta për shpikje.	A1. Promovimi i tyre në raportin vjetor të DPPI-së, apo në rrjetet sociale të institucionit.	200,000	DPPI	2026/2028
	3.3.2 Numri i aplikimeve për marka tregtare për çdo miliard PBB në PPS	M1. Të informohen dhe ndërgjegjësohen bizneset.	A1. Të organizohen fushata kombëtare informuese dhe ndërgjegjësoese sipas grupeve. A2. Të zhvillohen tryeza të rrumbullakëta me bizneset në qytetet kryesore për të shpjeguar rëndësinë dhe të drejtat që burojnë nga regjistrimi i markave tregtare dhe informim për rolin e markave në eksport dhe konkurrencshmëri. A3. Të përdoren rrjetet sociale për informim përmes videoeve të shkurtra, materialeve mediatike dhe intervistave. A4. Të vendoset një material informues në <i>e-Albania</i> , në lidhje me të drejtat dhe rëndësinë e regjistrimit të markës në momentin e aplikimit për regjistrimin e një biznesi. A5. Të publikohen historitë e suksesit të bizneseve që kanë rritur shitjet përmes markave të regjistruara.		4,000,000	DPPI	2026/2027
		M2. Të forcohen kapacitetet e DPPI për markat tregtare.	A1. Të zhvillohen trajnime të specializuara të stafit të DPPI nga WIPO, EUIPO dhe zyrtat homologe. A2. Të hartohet udhërrëfyesi i markave për Standardizimin e procesit të ekzaminimit.		4,000,000	DPPI	2026/2027
		M3. Të mundësohet shërbimi "IP HELP DESK" i DPPI-së për markat tregtare.	A1. Të ofrohet këshillim falas mbi hapat proceduralë për regjistrimin e markave. A2. Të jepen udhëzime individuale për hartimin e aplikimeve për regjistrimin e markës. A3. Të ofrohet orientim drejt tregjeve ndërkombëtare.		1,000,000	DPPI	2026/2027
	3.3.3 Numri i aplikimeve për dizajne industriale për çdo miliard PBB në PPS	M1. Të informohet dhe ndërgjegjësohet publiku.	A1. Të organizohen fushata kombëtare informuese dhe ndërgjegjësoese, në lidhje me rëndësinë e mbrojtjes së një disenoje industriale dhe të drejtave që burojnë nga regjistrimi. A2. Të organizohen aktivitete në bizneset me potencial të mundshëm për diseno industriale në qytetet kryesore për të shpjeguar rëndësinë e dizenjove industriale. A3. Të përdoren rrjetet sociale, për informim nëpërmjet videoeve të shkurtra, materialeve mediatike dhe intervistave. A4. Të publikohen historitë e suksesit të		4,000,000	DPPI	2026/2027

				bizneseve që kanë rritur shitjet përmes disenjave të regjistruara dhe dizenjuesve me krijime të mbrojtura.			
			M2. Të forcohen kapacitetet e DPPI-së për dizajne industriale.	A1. Të zhvillohen trajnime të stafit të DPPI nga WIPO, EUIPO dhe zyrtar homologe. A2. Të hartohen manuallet e ekzaminimit për standardizimin e procedurave të ekzaminimit.	4,000,000	DPPI	2026/2027
			M3. Të mundësohet shërbimi "IP HELP DESK" i DPPI-së për dizajne industriale.	A1. Të jepet këshillim falas mbi hapat proceduralë për regjistrimin e disenjave. A2. Të ofrohen udhëzime individuale për hartimin e aplikimeve për diseno industriale. A3. Të jepet orientim drejt tregjeve ndërkombëtare.	1,000,000	DPPI	2026/2035
4. Ndikimet	4.2 Ndikimet tregtare	4.2.3 Importet e teknologjisë së lartë nga vendet jashtë BE-së-27	M1. Finalizimi i metodologjisë në bashkëpunim me Bankën e Shqipërisë dhe Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave, duke përdorur llogaritë kombëtare, statistikat e tregtisë së jashtme dhe të dhënat e BSH-së.		N/A	INSTAT/BSH/ Drejtoria e Përgjithshme të Doganave	2026
	4.3 Produktiviteti i burimeve dhe i punës	4.3.1 Produktiviteti i burimeve	M1. Edukimi dhe informimi	A1. Trajnime për NVM-të për zgjerimin e kapacitetit të zinxhirit lokal të furnizimit dhe tregut të shërbimeve për demonstrimin e teknologjive të energjisë së rinovueshme (transferimi i teknologjisë, zhvilluesit e projekteve, instalimi, operimi dhe mirëmbajtja, ofruesit e shërbimeve etj.) A2. Zhvillimi i platformave të pjesëmarrjes për promovimin (ndërgjegjësimin), zhvillimin dhe zbatimin e aplikimeve të energjisë së rinovueshme në shkallë të vogël A3. Informimi i institucioneve financiare vendase lidhur me energjinë e rinovueshme	Buxheti i parashikuar në Planin Kombëtar për Energjinë dhe Klimën	Masë e parashikuar në Planin Kombëtar për Energjinë dhe Klimën	2026 e në vazhdim 2026 e në vazhdim
		4.3.2 Produktiviteti i CO2 bazuar në prodhim	M1. Reduktimi i përdorimit të burimeve të energjisë M2. Integrimi i sistemit të transportit të mallrave me rrjetet e BE-së (sistemet e transportit të mallrave të BE-së) M3. Trajnimi dhe rritja e ndërgjegjësisë M4. Instalimi i impianteve të thithjes së metanit në vendgrumbullime	A1. Përdorimi i automjeteve me eficiencë energjie A2. Reduktimi i nevojave për lëvizshmërinë dhe distancave me anë të planifikimit të integruar A1. Hartimi, botimi dhe shpërndarja e Kodit të Praktikave të Mira Bujqësore A2. Trajnimi i fermerëve për zbatimin e Kodit të PMB-së	Buxheti i parashikuar në Planin Kombëtar për Energjinë dhe Klimën Nuk disponohet buxhet specifik, sipas Planit Kombëtar për Energjinë dhe Klimën Buxheti i parashikuar në Planin Kombëtar për Energjinë dhe Klimën Buxheti i parashikuar në Planin Kombëtar për Energjinë dhe Klimën	Masë e parashikuar në Planin Kombëtar për Energjinë dhe Klimën Masë e parashikuar në Planin Kombëtar për Energjinë dhe Klimën Masë e parashikuar në Planin Kombëtar për Energjinë dhe Klimën	Brenda vitit 2026 Brenda vitit 2026 Brenda vitit 2028 2026 e në vazhdim 2026 e në vazhdim Nga viti 2026 e në vazhdim brenda vitit 2035